

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Victor Ceceli împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 09 martie 2017,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Victor Ceceli împotriva Judecătoriei Vulcănești cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a ț ă

La 06 iulie 2016, Victor Ceceli a depus cerere de chemare în judecată împotriva Judecătoriei Vulcănești cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii menționează că, la 24 mai 2016 s-a adresat președintelui Judecătoriei Vulcănești cu petiție la care nu a primit răspuns până la data înaintării prezentei acțiuni.

Solicită obligarea președintelui Judecătoriei Vulcănești să sesizeze Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la comportamentul părtinitor al lui Botezatu; și încasarea sumei de 50 000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 15 noiembrie 2016 (f.d. 37, 44-45) s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Victor Ceceli împotriva Judecătoriei Vulcănești cu privire la contestarea actului administrativ.

În susținerea poziției sale, prima instanță a reținut că acțiunile președintelui instanței de judecată, precum și ale judecătorilor legate de organizarea judecării unui proces civil, de contencios administrativ sau penal, inclusiv întârzierea soluționării cauzei sau eliberării actelor de procedură etc., nu pot fi verificate pe calea contenciosului administrativ, dat fiind faptul că instanțele de judecată, în persoana judecătorilor, judecă cauzele în conformitate cu legislația procesuală, adoptând acte procesuale care pot fi contestate pe căile de atac stabilite de legislația procesuală în vigoare. Prin urmare, activitatea instanțelor de judecată de exercitare a justiției nu poate fi controlată pe calea contenciosului administrativ, dat fiind faptul că ele săvârșesc doar acte de procedură care sînt supuse controlului ierarhic superior.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 09 martie 2017 (f.d. 66, 67-69) s-a respins apelul declarat de Victor Ceceli și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 15 noiembrie 2016.

La 29 aprilie 2017 Victor Ceceli a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 09 martie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei

recurate și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi în sensul admiterii acțiunii. Totodată, în conformitate cu art. 6 și art. 9 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la petiționare, solicită transmiterea materialelor Președintelui Republicii Moldova și Parlamentului (f.d. 82-84, 85).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele faptice ce țin de fondul cauzei și a invocat că obiectul acțiunii îl constituie neexaminarea petiției în termen și nu contestarea unei acțiuni procesuale.

Prin urmare, consideră că instanțele inferioare eronat au aplicat hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.10 din 30 octombrie 2009 cu privire la practica aplicării de către instanțele de contencios administrativ a unor prevederi ale Legii contenciosului administrativ.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se

consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind depus în termen, deoarece actul de dispoziție recurat datează cu 09 martie 2017 (f.d. 66, 67), iar cererea de recurs (f.d. 82-84) a fost depusă la oficiul poștal la 29 aprilie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicat pe plic (f.d. 85).

Instanța de recurs taxează că potrivit articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

În acest sens, completul menționează că recurentul, neconformându-se prevederilor legale, a formulat o simplă cerere de recurs, fără evidențierea memoriului ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, circumstanță care în esență face imposibilă exercitarea de către instanța investită cu soluționarea căii de atac, a controlului legalității deciziei recurate.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

Ca urmare, necorespunderea recursului exigențelor prestabilite în alin. (1) al art.437 din Codul de procedură civilă, și care nu conține esența și temeiurile lui, argumentul ilegalității actului de dispoziție atacat, precum și propunerile respective, constituie temei de inadmisibilitate a recursului în cauză.

La caz, relevantă este jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn împotriva Germaniei*).

Astfel, instanța de recurs menționează că recurentul fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea unui recurs care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, fapt ignorat de aceasta.

Cu titlu secundar, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în

art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului, or, recursul împotriva deciziilor instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

În această ordine de idei, completul decelează că **recurentul** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, iar argumentele înserate în **recurs** sânt distincte procedurii de recurs, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al recursului, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului **recurentului** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul al un recurs efectiv sânt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că **recursul declarat** de **recurentul Victor Ceceli** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu **este** capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **recurentul Victor Ceceli** a depus prezenta cerere de recurs după ce a avut posibilitate de a fi auzit de instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurentului** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în mod unanim, ajunge la concluzia de a considera **recursul declarat** de Victor Ceceli în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Victor Ceceli împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din

09 martie 2017, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță